

Løpe- nr.	Navn i offentlig bruk / forslag	Vedtak	Navneobjekt	Merknader
1	Mannstad	Mannstad	gard 129	Uttale: /ma`nnsta/, jf. bokverket Norske Gaardnavne, der det står at forleddet neppe kommer av ordet mann m. eller gammelnorsk man n. 'trell', men at det sannsynligvis kommer av et gammelt mannsnavn Mann eller *Manni. Skrifttradisjon: Manstad i 1886-, 1904-, 1950-matrikkelen og dagens matrikkel, Manstad i Norge 1:50 000 fra 1952, Mannstad i Norge 1:50 000 fra 1971, 1990, 1995, 2004 og 2011, Manstad i økonomisk kartverk fra 1976, Mannstad i boka Vide vidder i vest fra 1997 og i boka Skog i sol og skygge fra 1978, Manstad i boka Gausdal bygdehistorie 1 fra 1987. Høringssvar: Navnekomiteen i Gausdal mener Manstad er riktig skrivemåte. De viser til at Manstad er brukt av kilder som Oluf Rygh (Norske Gaardnavne), gamle kart, 1904-matrikkelen og i gardsbøker, og at nåværende eier også mener det samme. Tilråding: Språkrådet nevner de eldre skrivemåtene Mandstadt (1578, 1594) og Mandstad (1604, 1668, 1723) og Manstad fra 1904- og 1950-matrikkelen. De viser til at det er lengst tradisjon for skrivemåten Mand-, selv om den ikke har tradisjon. De anfører som argument mot Man- at det kan føre til lang vokal i forleddet, men at konsonantforbindelsen -st- kan motvirke dette. De peker videre på at skrivemåten Mannstad er i samsvar med uttalen, men at det ikke er noen tradisjon for denne skrivemåten, og de tilrår derfor Manstad. Vurdering: Se nedenfor.

1	Manstad		gard 129	Vurdering: Skrivemåten Mand- i eldre kilder er i samsvar med den danske rettskrivingsformen av ordet mann, og reflekterer på samme måte at det er kort vokal i forleddet. Navnet kan ses i sammenheng med Mannset i Stad kommune (tidl. Eid), der den gammelnorske formen Mannasætre er dokumentert fra ca. 1360. I bind 12 av Norske Gaardnavne anser Albert Kjær det som mest sannsynlig også der at et gammelnorsk mannsnavn *Manni som tilsvarer det gammelsvenske og gammeldanske Manne/Manni og det gammeltyske Manno, ligger til grunn. Språkrådets forutsetning om at skrivemåten Mannstad ikke har noen tradisjon er uriktig, slik det framgår ovenfor. Som det går fram ved noen av de avledede navna nedenfor, har skrivemåten Mannstad(-) en nesten hundreårig tradisjon i offentlig bruk, og det er den skrivemåten som er i samsvar med både uttalen, navnets sannsynlige betydning og gjeldende rettskrivingsprinsipper i norsk. Et slikt prinsipp er at kort vokal i et ord etterfølges av konsonantsekvens eller dobbeltkonsonant. Bruken av Mannstad i lokallitteraturen tyder på at Mannstad også har et visst gjennomslag lokalt. Siden skrivemåten Mannstad er godt innarbeidet i offentlig bruk, finner vi ikke tilstrekkelig grunnlag for å fravike gjeldende rettskrivingsprinsipper i norsk. Mannstad fastsettes i samsvar med gjeldende rettskrivingsprinsipper i norsk, jf. § 4 første ledd i lov om stadnamn.
2	Mannstad / Manstad	Mannstad	bruk 129/1	Jf. løpenr. 1
3	Mannstadlia / Manstadlia	Mannstadlia	li	Jf. løpenr. 1. Ligger i både Gausdal og Nordre Land. Skrifttradisjon: Mannstadlia i økonomisk kartverk fra 1976 og i Norge 1:50 000 fra 1975, 1995, 1999 og 2007. Mannstadlivegen er for øvrig brukt som et avledet adressenavn ved dette stedet i Nordre Land.

4	Mannstadbekken	Mannstadbekken	bekk	Jf. løpenr. 1. Ligger i både Gausdal og Nordre Land. Skrifttradisjon: Mannstadbk (forkortet skrivemåte) i gradteigskart fra 1930, 1935, 1953, 1955 og 1960 samt i Norge 1:50 000 fra 1952, 1975 og 1995, Mannstadbekken i økonomisk kartverk fra 1971 og i Norge 1:50 000 fra 1999 og 2007.
5	Mannstadsætra	Mannstadsetra	seter/støl	Jf. løpenr. 1 Setra er neddemt i Dokkfløy, og objektet er derfor satt som relik i SSR, slik at navnet ikke lenger vises i kart. Skrifttradisjon: Mannstadsr (forkortet skrivemåte) i gradteigskart fra 1930, 1935, 1953, 1955 og 1960, Mannstadsra i Norge 1:50 000 fra 1975 og 1995, Manstad sæter i økonomisk kartverk fra 1971, Mannstadsetra i boka Vide vidder i vest (1997). Vurdering: Skrivemåten -setra fastsettes i samsvar med vedtaket i navnesak 2017/14, der dette navneleddet fikk skrivemåten -setra med e i de fleste seternavn i Gausdal.

6	Krokhornpipa / Krokhonnpipa	Krokhornpipa	myr	Uttale: I en artikkel i Gudbrandsdølen Dagningen (GD) fra 05.08.2017 står det opplyst av Olav Terje Kleiven at hos "store deler av Gausdals befolkning er det normalt å uttale dette som Krokhøyinnpipa", og Kleiven opplyser at han har hentet stedsnavnet fra boka Sidsel Sidserk av Hans Aanrud fra 1903. Aanrud var fra Gausdal. Skrifttradisjon: Navnet har ikke vært i noen kjent offentlig bruk tidligere. Boka Sidsel Sidserk, som Kleiven viser til, har kommet ut i mange opplag og utgaver. I de eldste utgavene står geita Kroghornet omtalt, og Kroghornpiben er der omtalt som ei pipe lagd av geithorn til å spille på. I seinere utgaver av boka fra 1923, 1932 og 1933 er Krokhornpipen brukt som skrivemåte, mens Krokhornpipa er brukt i utgaver av boka fra 1949, 1953, 1972, 1976 og 1987. Høringssvar: Navnekomiteen mener at høyinn og Krokhøyinnpipa er riktig skrivemåte. De skriver videre at et nytt moment er utviklingen i Valdres, der de angivelig har fått gjennomslag for å skrive hødn. Tilråding: Språkrådet tilrår primært skrivemåten Krokhornpipa i samsvar med rettskrivingen, sekundært Krokhonnpipa. Vurdering: Se under.
---	--------------------------------	---------------------	-----	---

6	Krokhøynnpipa		myr	Vurdering: Det er ikke riktig at Valdres har fått gjennomslag for skrivemåten hødn for horn, slik navnekomiteen skriver. Hovedregelen er at stedsnavn skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper i norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Allment kjente ord eller navneledd skal skrives i samsvar med gjeldende rettskriving i norsk, jf. § 1 første ledd i forskrift om stadnamn. Opphavet til dette navnet er geitenavnet Krokhornet, som er et beskrivende og lett forståelig navn. Skrivemåten Krokhøynnpipa, som er ønsket lokalt, skygger på sin side for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 i loven, og har heller ikke støtte i det litterære forelegget for navnet, der navnet er normert i samsvar med sin tids rettskriving. Navneleddet horn er også skrevet horn i andre stedsnavn i Gausdal, f.eks. i Hornsjøen, Hornsjøfjellet og Horntjønnet, og det er ikke noen skrifttradisjon for navn med høynn eller honn i offentlig bruk. Krokhornpipa fastsettes som skrivemåte i samsvar med § 1 og 4 i lov om stadnamn og § 1 i forskrift om stadnamn.
---	---------------	--	-----	--

7	Kirkerud / Kyrkjerud	Kyrkjerud	gard 21	Uttale: /kø`rkerú/, jf. Norske Gaardnavne. Pr. telefon oppgir også Trond Ove Ørslie, som bor i Auggedalen, uttalen /kø`rkerú/, og han sier at denne uttalen er vanlig lokalt. Skrifttradisjon: Kirkerud i 1886-, 1904- og 1950-matrikkelen, Kirkereud (!) i dagens matrikkel, Kyrkjerud i gradteigskart fra 1930, 1935, 1953, 1955 og 1960 samt i Norge 1:50 000 fra 1952, 1971, 1990, 1995, 2004 og 2011, Kirkerud i økonomisk kartverk fra 1975, Kyrkjerud i boka Vide vidder i vest (1997) og i bokverket Gausdal bygdehistorie bd. 1, 2 og 3 (1987-1990). I boka Setra ikke glømt (2008), som er skrevet på gausdalsdialekt, er navnet skrevet Kjørkjerud. Høringssvar: Navnekomiteen i Gausdal ønsker Kjørkjerud som skrivemåte, og skriver at de mener kjørkje er riktig skrivemåte i Gausdal. Olav Berg, grunneier på bruk 21/1, skriver at de i alle år kun har brukt skrivemåten og uttalen Kirkerud. Han synes at det vil være unaturlig å gå tilbake til en annen skrivemåte. (Olav Bergs høringssvar kom etter høringsfristen, og var derfor ikke tilgjengelig for Språkrådet da de gav tilråding.) Tilråding: Språkrådet opplyser at uttalen /kø`rkə-/ er oppgitt i herredsregisteret for dette navneleddet i andre stedsnavn i Gausdal. De har tidligere tilrådd kyrkje som skrivemåte i adressenavn i Gausdal, men peker på at kjørke er oppført som regional form. De tilrår derfor primært Kyrkjerud, men sekundært Kjørkjerud.
---	----------------------	-----------	---------	--

7	Kjørkjerud		gard 21	Vurdering: Allment kjende ord eller namneledd skal skrives i samsvar med gjeldende rettskriving, jf. § 1 første ledd i forskrift om stadnamn. Skrivemåten Kjørkjerud har i liten grad skrifttradisjon. Når denne skrivemåten også avviker fra gjeldende rettskriving, synes det lite tilrådelig å innføre den som en ny navneform i offentlig bruk. Navneformen Kirkerud er brukt i matriklene, mens Kyrkjerud er brukt i de fleste kart. Både kirke og kyrkje er rettskrivingsformer. I § 3 første ledd i forskrift om stadnamn står det imidlertid følgende: "Skrivemåten av norske stadnamn skal følge den rettskrivingsforma eller regionale samleforma som passar best med den nedervde lokale uttalen." Navneformen Kyrkje- ligger betydelig nærmere nedarvet uttale enn Kirke-. Når skrivemåten Kyrkjerud også har en nesten entydig bruk i kart de siste 90 år, og skrivemåten er brukt i mye av lokallitteraturen, synes det klart ut fra lovverket at denne navneformen må videreføres i offentlig bruk. Kyrkjerud fastsettes som skrivemåte i samsvar med § 1 og 4 første ledd i lov om stadnamn og § 1 og 3 første ledd i forskrift om stadnamn.
8	Kyrkjerud / Kirkerud	Kyrkjerud	bruk 21/1	Jf. løpenr. 7

9	Kirkerudstuen / Kyrkjerudstugua / Stuen	Kyrkjerudstugua (hovednavn) / Stugua (undernavn)	bruk 21/2	Jf. løpenr. 7 Skrifttradisjon: Stuen i i 1886-, 1904- og 1950-matrikkelen samt i dagens matrikkel, Kirkerudstuen i økonomisk kartverk fra 1975, Kjørkjerudstugua i Norske gardsbruk fra 1996. Tilråding: Språkrådet tilrår primært Kyrkjerudstugua, sekundært Kjørkjerudstugua. Vurdering: Navneleddet -stugua /stuggua/, i dativ /stuggun/, forekommer i mange stedsnavn i Gausdal, jf. herredsregisteret. Dette er en såkalt jamvektsform av ordet stugu f. 'stove', som det åpnes for i pkt. 3.2 i de utfyllende reglene: "I område med jamvektsformer kan rotvokalen og den trykklette vokalen i andrestavinga skrivast i samsvar med dialektuttalen (bråtan, hagan, stugu). Til dømes vil /hag:an/ og /ha:gan/ kunne skrivast Hagen (rettskrivingsform) eller Hagan (regional samleform)." Ettersom kortformen av navnet har tradisjon i matriklene, er det grunnlag for å videreføre kortformen som undernavn. Kyrkjerudstuga fastsettes som skrivemåte av hovednavnet, og Stugua fastsettes som undernavn, jf. § 4 første ledd i lov om stadnamn og pkt. 3.2 i de utfyllende reglene.
10	Kirkerud	(utgår)	bruk 21/2/1	Navnet bortfaller fra eiendommen.
11	Kyrkjerudmoen / Kjørkjerudmoen	Kyrkjerudmoen	jorde	Jf. løpenr. 7
12	Kirkerud sæter / Kyrkjerudsetra	Kyrkjerudsetra	seter/støl	Jf. løpenr. 7

13	Kyrkjevegen / Kirkevegen / Kjørkjevegen	Kyrkjevegen	sti	Navnet er overført fra navnesak 2017/14 til denne saken. Uttale: Språkrådet opplyser at at ordet kyrkje/kirke har uttalen kjørkje på gausdalsmål. Skrifttradisjon: Kirkevegen i økonomisk kartverk fra 1976, Kyrkjevegen i Norge 1:50 000 fra 1995, 2004 og 2011. Høringssvar og tilråding: Navnekomiteen i Gausdal ønsker skrivemåten Kjørkjevegen. Språkrådet tilrår Kjørkjevegen. Vurdering: Skrivemåten Kjørkje-, som er ønsket av navnekomiteen i kommunen, bryter med rettskrivingsformene kyrkje og kirke i norsk. Ordet kyrkje er allment kjent i norsk, og dermed skal det skrives i samsvar med gjeldende rettskriving, jf. § 1 første ledd i forskrift om stadnamn: "Stadnamn som inneheld allment kjende ord eller namneledd, skal skrivast i samsvar med gjeldande rettskriving". Uttalen /kjørkje/ skiller seg kun marginalt fra uttalen /kjørkje/ med kort åpen y, som brukes i mange andre dialekter, og kyrkje bør derfor fortsatt kunne benyttes som skriftlig representasjon både av uttalen /kjørkje/ og /kjørkje/, jf. normeringspraksisen for Kyrkje-/kyrkja ellers i kommunen. Det er kun rettskrivingsformene Kyrkje- og Kirke- som har kjent skrifttradisjon i dette navnet, noe som også tilsier at en av disse benyttes. Skrivemåten kyrkje har sterkest skrifttradisjon i nyere tid og ligger nærmest uttalen, og da er det den som bør benyttes, jf. § 3 første ledd i forskrift om stadnamn. Kyrkjevegen fastsettes som skrivemåte i samsvar med § 4 i lov om stadnamn og § 1 første ledd i forskrift om stadnamn.
----	---	-------------	-----	--